Valtioneuvoston asetus

tieliikenteen sosiaalilainsäädännön valvonnasta ja viranomaisten työnjaosta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 43 §:n nojalla, sellaisena kuin se on laissa 60/2022:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään tieliikenteen sosiaalilainsäädännön valvonnasta ja viranomaisten työnjaosta perustuen vaatimuksiin, jotka seuraavat:

1) asetusten (EY) N:o 561/2006 ja (EU) N:o 165/2014 ja direktiivin 2002/15/EY täytäntöönpanoa koskevista vähimmäisedellytyksistä siltä osin kun on kyse tieliikenteen sosiaalilainsäädännöstä sekä neuvoston direktiivin 88/599/ETY kumoamisesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2006/22/EY;

2) tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 3821/85 ja (EY) N:o 2135/98 muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3820/85 kumoamisesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EY) N:o 561/2006, jäljempänä *ajo- ja lepoaika-asetus*;

3) tieliikenteessä käytettävistä ajopiirtureista, tieliikenteen valvontalaitteista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3821/85 kumoamisesta sekä tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 561/2006 muuttamisesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EU) N:o 165/2014, jäljempänä *ajopiirturiasetus*;

4) maantieliikenteen harjoittajan ammatin harjoittamisen edellytyksiä koskevista yhteisistä säännöistä ja neuvoston direktiivin 96/26/EY kumoamisesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EY) N:o 1071/2009;

5) hallinnollisesta yhteistyöstä sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmässä ja komission päätöksen 2008/49/EY kumoamisesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EU) N:o 1024/2012.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *kuljettajalla* ajo- ja lepoaika-asetuksen sekä ajopiirturiasetuksen soveltamisalaan kuuluvan ajoneuvon kuljettajaa, sekä ajoneuvossa mukana olevaa tarvittaessa kuljettajana toimivaa henkilöä;

2) *ajoneuvolla* ajo- ja lepoaika-asetuksen sekä ajopiirturiasetuksen soveltamisalaan kuuluvaa ajoneuvoa;

3) *toimivaltaisella viranomaisella* poliisia, Tullia, Rajavartiolaitosta, työsuojeluviranomaista ja Liikenne- ja viestintävirastoa.

3 §

Toimivaltaisten viranomaisten työnjako

Poliisi, Tulli ja Rajavartiolaitos valvovat tieliikenteen sosiaalilainsäädännön noudattamista tienvarsilla omalla tehtäväalueellaan.

Työsuojeluviranomainen valvoo tieliikenteen sosiaalilainsäädännön noudattamista yrityksissä. Lisäksi työsuojeluviranomainen koordinoi kansallisen valvontastrategian täytäntöönpanoa ja yhteydenpitoa Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa sekä toimittaa ajo- ja lepoaika-asetuksen 17 artiklassa tarkoitetut tiedot Euroopan komissiolle.

Liikenne- ja viestintävirasto vastaa yritysten riskiluokitusjärjestelmästä ja riskiluokitustiedon toimittamisesta valvontaa varten.

4 §

Tarkastusmäärät

Kuljettajien työssäolopäivistä tarkastetaan vuosittain vähintään kolme prosenttia. Kaikista tarkastettavista kuljettajien työssäolopäivistä vähintään 30 prosenttia tarkastetaan tienvarsilla ja vähintään 50 prosenttia yrityksissä.

Poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen on toteutettava tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhteistarkastuksia tienvarsilla vähintään kuusi kertaa vuodessa. Työsuojeluviranomaisen johdolla on pyrittävä järjestämään vuosittain tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhteistarkastuksia yrityksissä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa. Lisäksi yhteistarkastuksia tienvarsilla ja yrityksissä on pyrittävä toteuttamaan samanaikaisesti muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa kunkin toimiessa omalla alueellaan.

5 §

Tarkastusten sisältö

Tienvarsilla tulee tieliikenteen sosiaalilainsäädännön valvonnan yhteydessä pääsääntöisesti tarkastaa:

1)kuljettajan vuorokautiset ja viikoittaiset ajoajat, tauot sekä vuorokautiset ja viikoittaiset lepoajat sekä mahdolliset tulosteet ja muistiinpanot;

2) ajoneuvon nopeusrajoittimen moitteeton toiminta;

3) ajopiirturin toiminta ja käyttö.

Yrityksissä tulee tieliikenteen sosiaalilainsäädännön valvonnan yhteydessä pääsääntöisesti tarkastaa:

1) kuljettajien vuorokautiset ja viikoittaiset ajoajat, tauot sekä vuorokautiset ja viikoittaiset lepoajat sekä näiden lepoaikojen välinen muu työ;

2) kuljettajien kahden viikon ajoaikoja koskevan rajoituksen noudattaminen;

3) piirturilevyjen, ajopiirtureiden ja kuljettajakorttien tiedot sekä mahdolliset tulosteet ja muistiinpanot;

4) ajopiirturin toiminta ja käyttö;

5) kuljettajien viikoittainen enimmäistyöaika ja yötyötä koskevien vaatimusten noudattaminen;

6) työnantajan velvollisuuksien noudattaminen kuljettajille maksetun majoituksen ja työaikojen järjestämisen osalta viikoittaisten lepoaikojen vietossa.

6 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 18 päivänä huhtikuuta 2022.

Helsingissä 13.4.2022

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka

Liikenneneuvos Veli-Matti Syrjänen